

Engelsk grammatik

- en kort oversigt

Klik på et emne i indholdsfortegnelsen – eller udskriv hele grammatikken

NAVNEORD (substantiver).....	2
Ejefald (genitiv)	2
KENDEORD (artikler)	3
UDSAGNSORD (verber)	3
Regelmæssige udsagnsord (verber).....	4
Uregelmæssige udsagnsord (verber)	4
Mådesudsagnsord (modalverber)	5
Udvidet tid = ING-form	6
Omskrivning med 'DO'	6
Passiv	7
TILLÆGSORD (adjektiver).....	8
BIORD (adverbier)	8
STEDORD (pronominer).....	9
Personlige stedord (pronominer)	9
Ejestedord (possessive pronominer)	9
Tilbagevisende stedord (refleksive pronominer)	9
Henførende stedord (relative pronominer).....	10
Spørgende stedord (interrogative pronominer).....	11
Ubestemte stedord (SOME og ANY)	11
Påpegende stedord (demonstrative pronominer)	11

Stonehenge

pixabay.com

NAVNEORD (substantiver)

Navneordenes flertalsdannelse (substantiver i pluralis)

De fleste navneord danner flertal med et s

Ental: room **Flertal:** rooms

1. Navneord, der ender på -s, -ch, -sh, -ss, -x eller z, danner flertal med **-es**:
bus - buses, church - churches, bush - bushes, kiss - kisses, box - boxes, quiz - quizzes
2. Nogle ord, som ender på -o, tilføjer **-es** i flertal:
tomato - tomatoes, potato - potatoes
3. Hvis ordet ender på konsonant + y, kommer det til at ende på **-ies** i flertal:
family - families, baby - babies (men *ikke*, hvis der står en vokal foran y'et: boy - boys)
4. En række ord, der ender på -f i ental, får **-ves** i flertal:
calf - calves, knife - knives Flere: half, loaf, life, wife, leaf, sheaf, thief, elf, self, shelf, wolf
5. En række navneord har **helt uregelmæssig flertalsdannelse**, fx:
child - children, man - men, woman - women, goose - geese, tooth - teeth, foot - feet, mouse - mice
6. Nogle navneord er **ikke tællelige** på engelsk – derfor aldrig "a / an" foran dem og aldrig flertals-s:
advice (råd), furniture (møbler), information, news, money, bread m.fl.
Ligesom fx *water* og *sugar* kan man ikke tælle, hvor *mange* der er, men kun hvor *meget* der er af det.
Hvis man har brug for at tælle dem, må man tage andre ord til hjælp:
et møbel: **a piece of** furniture to møbler: **two pieces of** furniture
en oplysning: **a bit of** information mange gode oplysninger: **much** good information
et franskbrød: **a loaf of** white bread to franskbrød: **two loaves of** white bread
Da ordene ikke kan tælles, oversættes *mange* med *much* og *få* med *little*:
Der er ikke mange nyheder om emnet: There *is* not **much** news on the topic
Der er kun få penge på kontoen: There *is* **little** money on the account

Ejefald (genitiv)

Personer, kæledyr og tidsbetegnelser:

drengens cykel: the boy's bike
drengenes cykler: the boys' bikes
hundens snude: the dog's nose
en times gang: an hour's walk

Ting og begreber:

togets passagerer: the passengers of the train
togenes passagerer: the passengers of the trains
murens farve: the colour of the wall
ordets betydning: the meaning of the word

Ved **personer, kæledyr** og **tidsbetegnelser** dannes ejefald med **'s** (apostrof + s).

Hvis ordet i forvejen ender på s, tilføjes kun en apostrof (the boys' bikes, the parents' house)

Ved **ting og begreber** dannes ejefald med **of** (se ovenfor), og her er ikke nogen apostroffer.

KENDEORD (artikler)

Ubestemt kendeord: **a / an** (*an* foran vokallyde: a - e - i - o - u) Lyt til udtalen af ordet!

Bestemt kendeord: **the** (udtales [ði] foran vokallyde)

<u>Ental</u>	<u>Bestemt</u>	<u>Ubestemt</u>	<u>Flertal</u>	<u>Bestemt</u>
Ubestemt	Bestemt	Ubestemt	Flertal	Bestemt
a girl (en pige)	the girl (pigen)	girls (piger)	the girls (pigerne)	
an apple (et æble)	the [ði] apple (æblet)	apples (æbler)	the [ði] apples (æblerne)	

Bemærk: **a** uniform, the [ðə] uniform, fordi u'et udtales som et j, der er en konsonantlyd
an hour, the [ði] hour, fordi h'et stumt, så ordet starter med en vokallyd

UDSAGNSORD (verber)

To BE (at være)

BE	NUTID præsens (er)	DATID præteritum (var)	FØRNUITID perfektum (har været)	FØRDATID pluskvamperfektum (havde været)
Ental (singularis)				
1. person I	am	was	have been	had been
2. person you	are	were	have been	had been
3. person he / she / it	is	was	has been	had been
Flertal (pluralis)				
1. person we	are	were	have been	had been
2. person you	are	were	have been	had been
3. person they	are	were	have been	had been

To HAVE (at have)

HAVE	NUTID præsens (har)	DATID præteritum (havde)	FØRNUITID perfektum (har haft)	FØRDATID pluskvamperfektum (havde haft)
Ental (singularis)				
1. person I	have	had	have had	had had
2. person you	have	had	have had	had had
3. person he / she / it	has	had	has had	had had
Flertal (pluralis)				
1. person we	have	had	have had	had had
2. person you	have	had	have had	had had
3. person they	have	had	have had	had had

Regelmæssige udsagnsord (verber)

NAVNEFORM (infinitiv): to live (at bo)

	NUTID præsens (bo)	DATID præteritum (boede)	FØRNUTID perfektum (har boet)	FØRDATID pluskvamperfektum (havde boet)
Ental (singularis)				
1. person I	live	lived	have lived	had lived
2. person you	live	lived	have lived	had lived
3. person he / she / it	lives	lived	has lived	had lived
Flertal (pluralis)				
1. person we	live	lived	have lived	had lived
2. person you	live	lived	have lived	had lived
3. person they	live	lived	have lived	had lived

	FREMTID futurum (vil bo)
Ental (singularis)	
1. person I	will / shall live
2. person you	will live
3. person he / she / it	will live
Flertal (pluralis)	
1. person we	will / shall live
2. person you	will live
3. person they	will live

Regelmæssige verber

Nutid er den samme som navneform, dog med tilføjelse af et **s** i 3. person ental.

Datid ender på **-ed** i alle personer.

Førnutid og **førdatid** dannes ved hjælp af **have + kort tillægsform** (perfektum participium). Denne ender på **-ed** ligesom i datid.

Førnutid: *have* i nutid + kort tillægsform (have/has lived)

Førdatid: *have* i datid + kort tillægsform (had lived)

Fremtid: *will* + navneform (*shall* er blevet mere sjældent)

På dansk kan man danne førnutid / førdatid med 'at være': Hun **er** rejst til Rom. Den **er/var** forsvundet.

På engelsk kan man kun danne førnutid / førdatid med *have*: She **has** gone to Rome. It **has/had** disappeared.

Uregelmæssige udsagnsord (verber)

Bøjes på samme måde som de regelmæssige, **men** i *datid* og *kort tillægsform* ender de uregelmæssige verber *ikke* på **-ed**. De har deres egne specielle former, som der findes lister over bag i ordbogen.

Navneform (infinitiv)

Datid (præteritum)

Kort tillægsform (perfektum participium)

drive
(køre)

drove
(kørte)

driven
(kørt)

see
(se)

saw
(så)

seen
(set)

Fx: He **drove** the car into the carport. He **has driven** the car to San Francisco.

She **saw** him yesterday. She **has not seen** him for many years.

Mådesudsagnsord (modalverber)

Mådesudsagnsordene **can, may, must, ought to, shall** og **will** er en særlig gruppe udsagnsord.

- De findes kun i nutid (præsens) og datid (præteritum)
- De tilføjer ikke -s i nutid 3. person ental
- De omskrives ikke med 'do'

Da mådesudsagnsordene kun findes i nutid og datid, bruges der andre udtryk i navneform, førnutid og førdatid, hvor det er muligt:

NAVNEFORM	NUTID	DATID	FØRNUTID / FØRDATID
infinitiv	præsens	præteritum	perfektum / pluskvamperfektum
to be able to	can	could	has / had been able to
to be allowed to	may	might / was allowed to	has / had been allowed to
to have to	must	must / had to	has / had had to
to be obliged to	ought to	ought to	has / had been obliged to
.....	shall	should
to want to	will	would	has / had wanted to

Mådesudsagnsordene bruges som hjælpeudsagnsord. De efterfølges af et andet udsagnsord, som står i navneform uden 'to' (undtagen ved 'ought to').

can	kan / om evne og mulighed anmodning	Can you play the guitar? It can be very cold in Canada. Can / could I have a glass of water?
may	må / har tilladelse til vil måske / kan måske	You may leave now. It may rain. You might be right.
must	skal / er nødt til forbud indlysende faktum	He must leave now. You must not smoke in here. She must be mad.
ought to	bør / har pligt til	He ought not to do it.
shall	forslag (1. pers. nutid) i datid om moralsk pligt	Shall I help you? Shall we go now? You shouldn't do that.
will	vilje ønske / opfordring fremtid	I will not vote for him! Will / Would you pass me the sugar, please! I think our team will win the match.

Sammentrækninger

To be, to have og *mådesudsagnsordene* trækkes ofte sammen med ordet *not*.

is not → **isn't**, are not → **aren't**

was not → **wasn't**, were not → **weren't**

has not → **hasn't**, have not → **haven't**, had not → **hadn't**

cannot → **can't**, must not → **mustn't**, shall not → **shan't**, will not → **won't**

could not → **couldn't**, should not → **shouldn't**, would not → **wouldn't**

Det samme sker ved hjælpeudsagnsordet *to do*:

do not → **don't**, does not → **doesn't**, did not → **didn't**

Passiv

Aktiv: A young man **drives** the car.
 x o △

Udsagnsleddet (verballeddet) 'drives' står i almindelig nutid (præsens), aktiv form,
'A young man' er grundled (subjekt), 'the car' er genstandsled (objekt).

Hvis man gør genstandsleddet ('the car') til grundled, får man passivkonstruktioner som nedenfor.
Det tidligere grundled (altså den, der udfører handlingen) kan tilknyttes med et 'by'.

En passivform dannes af en form af 'to be' + hovedverbet i kort tillægsform

AKTIV

NUTID (præsens)

A young man **drives** the car
(en ung mand **kører** bilen)

DATID (præteritum)

A young man **drove** the car
(en ung mand **kørte** bilen)

FØRNUTID (perfektum)

A young man **has driven** the car
(en ung mand **har kørt** bilen)

FØRDATID (pluskvamperfektum)

A young man **had driven** the car
(en ung mand **havde kørt** bilen)

FREMTID (futurum)

A young man **will drive** the car
(en ung mand **vil køre** bilen)

PASSIV

NUTID (præsens)

The car **is driven** by a young man
(bilen **bliver kørt** af en ung mand)
= **køres**

DATID (præteritum)

The car **was driven** by a young man
(bilen **blev kørt...** = **kørtes**)

FØRNUTID (perfektum)

The car **has been driven** by a young man
(bilen **er blevet kørt** af en ung mand)

FØRDATID (pluskvamperfektum)

The car **had been driven** by a young man
(bilen **var blevet kørt** af en ung mand)

FREMTID (futurum)

The car **will be driven** by a young man
(bilen **vil blive kørt** af en ung mand)

Det danske ord 'man' kan hedde *you, they, one* eller *people* på engelsk, men ofte kan det oversættes til en passiv-sætning:

Man siger, at han er løgner.

He **is said** to be a liar (*eller: They say that he is a liar*)

Man gav ham noget medicin.

He **was given** some medicine.

Man gjorde sig ingen anstrengelser for at...

No efforts **were made** to....

Man fandt ikke noget bevis på at...

No evidence **was found** that...

Man skal ikke se bort fra, at...

It's not to **be ignored** that...

TILLÆGSORD (adjektiver)

Tillægsord lægger sig til navneord og fortæller noget om dem:

en **rig** mand: a rich man et **rigt** liv: a rich life de **rige** mænd: the rich men

På engelsk hedder tillægsordet her **rich** i alle tilfælde. Der er altså ingen bøjning på engelsk.

Tillægsord kan dog gradbøjes både på dansk og på engelsk: *rig - rigere - rigest*

■ Gradbøjning med endelser:	1. Grundform (positiv)	2. Højere grad (komparativ)	3. Højeste grad (superlativ)
	rich	richer	richest
	tall	taller	tallest

Efter kort vokal fordobles konsonanten: **big** - **bigger** - **biggest**
y bliver til **ie** i højere og højeste grad: **happy** - **happier** - **happiest**

Tillægsord på én stavelse bøjes med endelser som ovenfor. Det samme gælder tostavelsestillægsord på **-y** (pretty), **-er** (clever), **-ow** (narrow), **konsonant + -le** (gentle) eller med **tryk på 2. stavelse** (polite).

-
- Øvrige tillægsord på to eller flere stavelser gradbøjes som regel med **more** og **most**:

honest	more honest	most honest
excellent	more excellent	most excellent

-
- Enkelte tillægsord gradbøjes **uregelmæssigt**, som fx:

good	better	best
bad (dårlig)	worse (værre)	worst (værst)

Forstærkning af tillægsord: meget høj - meget højere - den allerhøjeste: **very** tall - **much** taller - the **very** tallest

BIORD (adverbier)

Biord fortæller ofte noget om *måde, grad, tid* eller *sted*, fx:

He walked **slowly** (måde). She was **very** old (grad). He came **immediately** (tid). Click **here** to update (sted).

Biord kan dannes af tillægsord ved at tilføje **-ly**: **quickly**, **beautifully**, **easily**, **happily**

De kan også være **ægte biord**: well, very, almost, perhaps, never, again, now, here

Biord kan lægge sig til og fortælle noget om de ord, som er streget under i det følgende:

Udsagnsord: They ran **quickly** / Everything went **well** / She spoke **softly**.

Tillægsord: He was **enormously** fat / He was **very** tired / I'm not **so** sure.

Andre biord: They walked **extremely** slowly / He returned **very** quickly.

Hele sætninger: There are **obviously** many good reasons to do so.

Biord kan ikke lægge sig til navneord (substantiver). Det er tillægsordenes (adjektivernes) opgave:

This is a **slow** car. **Tillægsord** (lægger sig til navneordet *car*)

The car drives **slowly** **Biord** (lægger sig til udsagnsordet *drives*)

STEDORD (pronominer)

Personlige stedord (pronominer)

Ental (singularis)	<u>Grundledsform</u>	<u>Genstandsform</u>
1. person	I (jeg)	me (mig)
2. person	you (du)	you (dig)
3. person	he / she / it (han / hun / den, det)	him / her / it (ham / hende / den, det)
Flertal (pluralis)		
1. person	we (vi)	us (os)
2. person	you (I)	you (jer)
3. person	they (de)	them (dem)

Grundledsformen bruges, når det personlige stedord står som grundled:

He went to Paris. **They** had dinner at 7 o'clock. Can **we** go home now?

Genstandsformen bruges, når stedordet står som genstandsled, hensynsled eller efter et forholdsord:

I saw **him** at the station. We gave **them** the newspaper. We got a letter from **her** last week.

Ejestedord (possessive pronominer)

Ental (singularis)	<u>Bunden form</u>	<u>Ubunden form</u>
1. person	my (min)	mine
2. person	your (din)	yours
3. person	his / her / its (hans / hendes / dens, dets, sin)	his / hers / its
Flertal (pluralis)		
1. person	our (vores)	ours
2. person	your (jeres)	yours
3. person	their (deres)	theirs

De ubundne former bruges, når der ikke står et navneord (substantiv) efter ejestedordet.

This is **my** car.
Her dog is black.

This car is **mine**.
Is this dog **hers**?

Tilbagevisende stedord (refleksive pronominer)

Ental: **myself, yourself, himself, herself, itself**

Flertal: **ourselves, yourselves, themselves**

Eksempler: I did it **myself**. Let them come and see for **themselves**.

Henførende stedord (relative pronominer)

Henførende stedord viser tilbage til personer, ting m.m., som lige er blevet nævnt.

På dansk hedder de vigtigste henførende stedord *som* og *der*.

På engelsk hedder de *who*, *which* og *that*.

WHO viser tilbage til personer og eventuelt de nærmeste kæledyr.

WHICH viser tilbage til ting, dyr, begreber eller en hel sætning.

THAT kan vise tilbage til både personer og ting.

Nødvendige tilføjelser (definerende) Her kan den henførende sætning ikke undværes, og <i>who</i> og <i>which</i> kan erstattes med <i>that</i> .	She has a father who is very old. (Hun har en far, <i>som</i> ...) She has a father that is very old. The car which you see over there is a Rover. The car that you see over there is a Rover.
Ikke-nødvendige tilføjelser (parentetiske) Her kan den henførende sætning undværes, og man sætter et komma foran / omkring den henførende sætning. I denne type sætninger kan der <i>ikke</i> bruges <i>that</i> .	My mother, who is 65, travels a lot. Margaret Thatcher, who was Prime Minister of the United Kingdom from 1979 to 1990, was a very significant politician. Hendersons' house, which was built last year, has been sold. Come and see my new house, which has cost me a fortune! I studied French, which was a mistake. (her viser 'which' tilbage til hele sætningen)

WHOM er et henførende stedord, som ikke bruges meget i daglig tale, men i skriftsproget er det korrekt at bruge 'whom', når det henførende stedord ikke står som grundled (subjekt).

The man **who(m)** we met... (her er *who(m)* genstandsled)

The woman **who(m)** we told the story... (her er *who(m)* hensynsled)

Efter forholdsord (præpositioner) *skal* der bruges *whom*:

The girl to **whom** he is engaged... (*eller*: The girl who he is engaged to...)

The people with **whom** she lived... (*eller*: The people who she lived with...)

WHOSE bruges i ejfald om både personer og ting:

The girl **whose** bike has been stolen is 10 years old. (Pigen, *hvis* cykel er blevet stjålet, ...)

The car **whose** alarm had gone off was in the carpark.

This school, **whose** students are from 5 to 16, has a long history.

Spørgende stedord (interrogative pronominer)

Spørgende stedord er på dansk fx *hvem, hvis, hvad, hvilken*

På engelsk: **who(m), whose, what, which**

WHO bruges om personer:

Who is she? I don't know **who** they are.

WHOM er et spørgende stedord, som ikke bruges meget i daglig tale, men i skriftsproget er det korrekt at bruge 'whom', når det spørgende stedord ikke står som grundled (subjekt).

Who(m) did you see? To **whom** did you speak? (Who did you speak to?)

WHOSE er ejefald: **Whose** coat is this? **Whose** is this coat?

WHAT bruges om ting og begreber: **What** is that? **What** did he tell you? **What** language do they speak?

WHICH bruges om personer og ting, når der er et *begrænset antal*:

Which of your children lives in Spain? **Which** do you prefer - tea or coffee? **Which** car is yours?

Which of these animals live in Africa: lions, tigers, zebras, elephants?

(Men: What animals live in Africa? Her er ikke tale om et begrænset antal)

Ubestemte stedord (SOME og ANY)

Nogen, noget, nogle kan hedde **SOME** eller **ANY** på engelsk.

ANY bruges især i spørgende sætninger, hvor man kan forvente et 'nej', og i nægtende sætninger. Det kan oversættes med *nogen / noget som helst* eller *hvilken som helst*.

Are there **any** eggs left? You can't find **any** posters in this shop. You can choose **any** cake you like.

SOME bruges i betydningen *nogen, noget, nogle stykker, én/ét eller andet*.

There is **some** coffee on the table. Would you also like **some** bread? Yes, please, and **some** cakes, too!

Samme regler gælder for **somebody, something, anybody, anything** og øvrige sammensætninger.

Påpegende stedord (demonstrative pronominer)

Om noget, der er lige i nærheden:

Ental: **THIS** denne / dette

Flertal: **THESE** disse

Om noget, der er lidt længere væk:

Ental: **THAT** den, det

Flertal: **THOSE** de

I don't like **this** cake. **That** cake over there looks better.

These photos are from our holiday in Italy. **Those** in the other album are from Canada.